

Luc van den Briele

**ZWARTE
LOLA**

e e n a k t e r

Contact met de auteur :

luc.vandenbriele@telenet.be

Ergens wordt de klarinet bespeeld door iemand die er niet op spelen kan. Dan blijft het een lange poos stil.

De deur wordt geopend en Peter Bosman komt binnen, een beetje hijgend en met de hand op het hart. Met een gebaar nodigt hij Raymond de Schuyffelaere uit ook binnen te komen.

Peter Bosman:

Welkom in mijn bescheiden woning, mijnheer de Schuyffelaere. *(een kleine sleutel omhoog stekend)* Toen ik hier kwam wonen zat er nog een slot uit het begin van de twintigste eeuw op de deur en de dikke gietijzeren sleutel woog meer dan tweehonderd gram. Maar meer dan een oud slot heb ik hier niet vervangen. Wellicht denk je nu: die Bosman woont in het meest ellendige krot van Brussel. Dat is misschien wel waar, maar deze gammele woning heeft ook voordelen. Een paar maal per dag die versleten trappen op en neer lopen doet mij naar adem happen en is soms een beetje vermoeiend voor mijn oude knoken, maar voor hart en bloedvaten lijkt het een stimulerende bezigheid.

Raymond de Schuyffelaere:

(met stijgende verbazing het interieur van Bosmans kamer bekijkend) Moderne varkensstallen zien er beter uit dan dit kot. Ik dacht je in Leuven woonde.

Peter Bosman:

Leuven is verleden tijd. Al meer dan een jaar woon ik hier. Wat dichterbij het werk. Elke dag een half uurtje langer slapen, dat is een niet te versmaden voordeel op mijn leeftijd.

Raymond de Schuyffelaere:

Heeft dat nog belang? Je gaat toch met brugpensioen.

Peter Bosman:

Binnen vier maanden. Maar sta me toe je nogmaals welkom te heten in mijn nederige woning. Het is een wonderlijk toeval dat ik je op straat heb ontmoet. De kat van mijn buurvrouw is weer eens gaan lopen, ik ging haar zoeken en was net van plan om poesie-poesie te roepen. En toen zag ik je. Hè, dacht ik, als dat mijnheer de Schuyffelaere niet is. Ik inviteer hem, want ik heb een belangrijk probleem met hem te bespreken.

Raymond de Schuyffelaere:

Ik heb niet veel tijd.

Peter Bosman:

Dat begrijp ik. Beroemde journalisten hebben nooit veel tijd. Maar beroemde journalisten drinken ook graag een goede whisky. Ik ken zelfs je favoriete merk.

Raymond de Schuyffelaere:

Ja. Ja. Op de krant ben je er beroemd en berucht voor alles te weten. Maar hoe vaak heb ik je al betrapt op het laten vallen van onmisbare steken?

Peter Bosman:

Zoals het een trouwe dienaar past, beken ik ootmoedig schuld. Ik streef naar volmaaktheid, maar volmaaktheid is niet van deze wereld, zoals in sommige oude boeken in de redactiebibliotheek staat vermeld. *(Hij haalt een fles whisky en een glas uit de kast, giet het glas halfvol whisky, steekt het even omhoog om in het licht van de plafonddlamp van de gloedvolle kleur te genieten en geeft de drank dan met een brede glimlach aan de Schuyffelaere)* Alsjeblieft. Ikzelf ben geheelonthouder, maar ik leef mee met het genot dat het gelaat van de echte drinkers zo vrolijk kleuren kan.

Raymond de Schuyffelaere:

(ruikt aan de whisky en drinkt een eerste slok) Je wou me spreken.

Peter Bosman:

Ja, mijnheer de Schuyffelaere. Je hebt toch een beetje tijd, nietwaar? Geen echt belangrijke afspraken? Niemand wacht je ergens dringend op?

Raymond de Schuyffelaere:

(zich op een van de stoelen neerzettend – nog meer whisky drinkend) Alleen mijn computer wacht. Met wachtende mensen heb ik nooit een probleem.

Peter Bosman:

Ik heb wel een probleem. Een moordprobleem nog wel. Jouw specialiteit. En ik dacht... Smaakt de whisky? Ik dacht: mijnheer de Schuyffelaere, de beroemde moordjournalist, de ster van de assisenhofverslaggeving, de onverbiddelijke doorgronder van alle boeventronies, dié kan mijn moordprobleem oplossen.

Raymond de Schuyffelaere:

Heeft het iets met die onopgeloste moordzaken te maken?

Peter Bosman:

Ja. Nog wat whisky?

Raymond de Schuyffelaere:

Mijn favoriete merk heb ik nog nooit geweigerd.

Peter Bosman:

(het glas weer halfvol whisky vullend) Zoals ik eerder al liet verstaan...

Raymond de Schuyffelaere:

(brutaal, na nog een grote slok whisky) Geen tijd voor herhalingen. Heb je dat verloren dossier teruggevonden?

Peter Bosman:

(heel nuchter) Het ligt hier in de kast.

Raymond de Schuyffelaere:

(hij staat recht, schopt zijn stoel in een hoek van de kamer, grijpt Peter Bosman bij zijn jas en schudt hem heen en weer) Het ligt hier in de kast! Dat vertel ik morgen aan de hoofdredacteur. *(de woorden van dichtbij in het gelaat van Peter*

Bosman spuwend) Dossiers laten verdwijnen. Hinderpalen bouwen en ze op mijn snelweg neerplanten. En ik moet dat dulden?

Peter Bosman:
Nog vier maanden.

Raymond de Schuyffelaere:
En hoe heb je dat dossier naar buiten gesmokkeld?

Peter Bosman:
Op mijn blote buik.

Raymond de Schuyffelaere:
Op je blote kosterbuik. Heel terecht word je op de krant ook wel eens Pietje de Koster genoemd.

Peter Bosman:
Dat weet ik.

Raymond de Schuyffelaere:
En wat is een koster?

Peter Bosman:
Een ootmoedige dienaar.

Raymond de Schuyffelaere:
Een gatlikker van een nog in de negentiende eeuw levende pastoor. Een flikflooier. Een geniepig en achterbaks kruipdier. Niet te vertrouwen. (*hij trekt de fles whisky uit Peter Bosmans handen, giet zijn glas halfvol en drinkt het meteen bijna helemaal leeg – bij elk woord tikt hij met de whiskyfles op het voorhoofd van Peter Bosman*) En vertel me nu maar wat dat allemaal te betekenen heeft. Waarom ligt dat voor mij onmisbare dossier in deze kast?

Peter Bosman:
Omdat ik er rechtstreeks bij betrokken ben.

Raymond de Schuyffelaere:
Heb jij iets met Zwarte Lola te maken? Kruipt de koster na de dagtaak op de hoeren?

Peter Bosman:
Minder dan je denkt. De zaak Zwarte Lola is het dikste dossier in de documentatie over onopgeloste moordzaken. Ik heb voor dat dossier altijd een meer dan gewone belangstelling gehad.

Raymond de Schuyffelaere:
Ik ook. En daarom wil ik het als sluitstuk voor mijn reeks gebruiken.

Peter Bosman:

Kan ik begrijpen. Lang geleden en door zo goed als iedereen vergeten. Vijf en dertig jaar oude zaak. Maar bijzonder boeiend. Gentse Bennesteeg in rep en roer. Jonge prostituee gewurgd. Zwarte Lola naakt op bed. Stond in vette letters op de voorpagina van alle populaire kranten.

Raymond de Schuyffelaere:

Wat heb je er mee te maken?

Peter Bosman:

(heel nuchter) Ik heb haar vermoord.

Raymond de Schuyffelaere:

(verrast) Jij?

Peter Bosman:

Ja. En als ik nu ga praten, dan heb jij dat prachtige sluitstuk niet meer. Dan krijgt de zaak Zwarte Lola een heel onverwachte en verrassende staart. Misschien niet op pagina één, maar toch zeker op bladzijde drie zou Zwarte Lola een Bosmanjas gaan dragen. In alle krantenarchieven zou ze van Onopgeloste Moordzaken naar de afdeling Moord en Doodslag verhuizen. Er daar zou ze onder de naam Bosman geklasseerd worden.

Raymond de Schuyffelaere:

Dat ruikt naar chantage. Hoeveel zwijggeld hoop je te krijgen?

Peter Bosman:

Haha. Wat zal je beletten om een pas opgeloste moordzaak toch als sluitstuk van een reeks over onopgeloste moorden te gebruiken? Voor een meester in het verdraaien van de feiten kan dat nooit een onoverkomelijk probleem zijn. Misschien had ik er al veel eerder moeten over praten, maar het is er nooit van gekomen. Ik stoer je niet graag tijdens je zeer voorname journalistieke bezigheden. En daarom dacht ik: ik zou mijnheer de Schuyffelaere eens moeten uitnodigen. Hem in een rustige plaats ontmoeten om eens ongestoord over dat pijnlijke geval van Zwarte Lola te praten. De toevallige ontmoeting van deze avond komt dus goed uit. Is er iets, mijnheer de Schuyffelaere?

Raymond de Schuyffelaere:

(stotterend en verdwaasde gebaren makend) Wat voor verdomde whisky heb je me geschonken?

Peter Bosman:

Je favoriete merk, mijnheer de Schuyffelaere. Een flesje koud water zou je misschien kunnen opbeuren. *(hij gaat naar de kast en haalt er een klarinet uit)* Of is een mooie altklarinet voor jou meer inspirerend dan een fles spa?

Raymond de Schuyffelaere:

(onhandig - en met opengesperde ogen - naar de klarinet wijzend) Klkkklk.

Peter Bosman:

(na een paar korte klanken uit de klarinet te hebben geblazen) Klkkkk. Dit is inderdaad een klarinet. Ik weet dat je ruim twintig jaar geleden klarinet speelde in een studentenorkestje. En dat je een gedicht schreef over de weemoed in de klank van klarinetten. Staat in je biografie. *(de klarinet strelend)* Jij hebt op zulk instrument gespeeld en blijkbaar ook goed gespeeld, maar ik hou meer van de klarinet als voorwerp. Ze is mooi om naar te kijken en ze houdt er van om door mij gestreeld te worden. Ik heb helaas nooit de tijd of het geduld gehad om er op te leren spelen.

Raymond de Schuyffelaere:

Gggsss.

Peter Bosman:

Daar moet ik even over nadenken. Zou het kunnen dat je min of meer bedoelt dat ik die klarinet gestolen heb? Twee weken geleden heb je er in de krant een heel aardig stukje over geschreven. Een af en toe lyrisch stukje, overgoten met een laagje onderkoelde woede. Je schreef dat een ploert een oude en waardevolle klarinet in het instrumentenmuseum gestolen had. Is het déze klarinet? En ben ik de dief? *(koddige sprongen makend)* Ben ik de pli-pla-ploertige dief? Ja en nee. Ik heb ze gestolen en niet gestolen. Ik heb ze alleen maar tijdelijk ontvreemd. *(met de vuist op het voorhoofd van De Schuyffelaere kloppend)* Mijn eerbied voor blaasinstrumenten verplicht me om ze na gebruik weer in het museum te gaan leggen. Ik heb ze alleen vanavond nodig. Een groot en bijzonder journalist kan alleen met een heel bijzondere klarinet vereerd worden. Ik zal er je straks uitgeleide mee doen. Niet met een stukje Mozart, maar met een eigen compositie: nocturne voor Raymond de Schuyffelaere, opus één van Johan Sebastian Bosman, bijgenaamd De Koster. Gaat het een beetje?

Raymond de Schuyffelaere:

Www. *(hij wankelt, zoekt een houvast, tracht de whiskyfles en het glas op de tafel zetten, maar ze ontglippen zijn handen en vallen op de vloer)*

Peter Bosman:

Ah, kijk eens aan. Fles en glas vallen, en de whisky was nog niet eens helemaal op. Welke journalist doet zoiets? Maar ja, ik begrijp het. Je handen zijn niet meer wat ze geweest zijn. Je tong ligt meer en meer aan banden. Heel erg voor een taterjournalist. En je benen zullen nu wel in een wattige mist onder je lijf drijven. *(hij zet de whiskyfles en het glas op de tafel en duwt de Schuyffelaere op het bed)* Blijf hier maar rustig zitten. Ik vermoed dat je niet eens meer kan rechtstaan. Je mond en je vingers zijn al een beetje verlamd en het zal niet lang meer duren of je benen worden zo goed als levenloos.

Raymond de Schuyffelaere:

Wwwgg.

Peter Bosman:

Wil je weg? Mijnheer de Schuyffelaere. Je bent er pas en je hebt nog niet eens de kans gekregen om goed en aandachtig naar mij te luisteren. Je oren zitten nu wel vol misthoorns, maar ik veronderstel dat je me nog altijd hoort. Hoor je me?

Raymond de Schuyffelaere:
Veve.

Peter Bosman:

Veve. Vergif? Ja, natuurlijk heb ik je vergif gegeven. Een wonderlijk product van moeder Natuur. Maar vergif laat meestal sporen na. En dat strookt niet met mijn bezorgdheid over onopgeloste moordzaken. Zal ik je een geheimpje vertellen? Ik heb vaak gedroomd dat ik een mooi en dik dossier de Schuyffelaere aan het maken was. Nu doe ik het. Eindelijk, eindelijk, eindelijk doe ik het. Ik heb mijn leven gewijd aan het maken van stevige en inhoudelijk rijke dossiers en ik heb er altijd met liefde aan gewerkt. Wat ik nu maak moet een parel worden, een fonkelende ster tussen al dat andere met allerlei passies bezaaide papier.

Raymond de Schuyffelaere:
(wild met het hoofd schuddend) Bbb.

Peter Bosman:

Bbb. Bosman, godverdomme. Dat wil je zeggen, nietwaar? Zoals je het op de krant schreeuwen kan. (af en toe een brutale de Schuyffelaere imiterend) Bosman, dat dossier over die moord op blonde Doris. Blonde Doris, mijnheer de Schuyffelaere? Ja, Bosman, en binnen de twee minuten, want ik heb godverdomme geen tijd. Je whiskyvloeken hebben me pijn gedaan, de Schuyffelaere. En nu ik jouw vloeken zeer tegen mijn zin en veel te luid moet imiteren, doen ze nog meer pijn. Mijn moeder zei: Petertje, je moet er een gewoonte van maken om nooit te vloeken. Vloeken is lelijk, vloeken is dom. Ergens tussen mijn tien en elf jaar heeft ze me dat gezegd. Ik heb mijn hoofd in haar schoot gelegd en haar beloofd dat ik mijn leven lang niet zou vloeken. En ik heb nooit gevloekt.

Telkens ik een vloek hoorde, werd ik ergens binnenin door een bliksemschicht verblind.

Raymond de Schuyffelaere:
Bbb.

Peter Bosman:

Er zijn niet alleen je vloeken geweest, de Schuyffelaere. Er zijn ook de opzettelijke verdraaiingen van de in jou zingende pestvogel geweest. Je vragen naar blonde Doris, als je heel goed wist dat het over rosse Stella ging. En tot zo'n drie jaar geleden was er ook het knippen in wat je de hammen van mijn klasmeisjes noemde. En de schurft die je tussen de woorden van je artikels liet groeien. De schurft die je ook in mijn dossiers zoekt. De schurft die je mààkt als ze niet te vinden is.

Raymond de Schuyffelaere:
Ssss.

Peter Bosman:

Ja. Ja. Ja. Schurft. En bedrog.

Raymond de Schuyffelaere:
Gbbb.

Peter Bosman:
Geen bedrog?

Raymond de Schuyffelaere:
Gbb. *(hij doet een poging om op te staan, maar valt bijna op de grond)*

Peter Bosman:
Een en ander vastknopen zal veiliger zijn. *(onder luid protest van de Schuyffelaere trekt hij de jas en het hemd van de journalist uit, haalt dan enkele touwen uit de kast en legt een strop om de hals van de Schuyffelaere)* Ik zou er een soort Spaanse garrote van kunnen maken en dat ding als een bewonderaar van de inquisitie aansnoeren tot je van angst in je broek schijt en tot je ogen van schrik uit hun kassen springen. Maar dat is niet de bedoeling. *(hij bindt een arm en een been aan hoofd- en voeteneinde van het bed en bekijkt de Schuyffelaere van dichtbij in het gezicht)* Ik vroeg me gisteren af of ik je in deze fase van de eindstrijd nog eens zelf op de klarinet zou laten blazen. Misschien denk je nu: ja, ik zal het doen; als ik hard genoeg blaas zal er wel een of andere engel hier met veel gedruis van vleugels binnenvliegen om mij uit die touwen te verlossen. Flitsen er nog zulke verwachtingen door je hoofd? Ik moet je ontgoochelen. Engelen houden meer van kosters dan van kwaadaardige journalisten en ze komen liever bij mij op bezoek. Een witbehaarde engel heeft me gisteren bezocht en hij zei dat alleen mijn adem de klanken van de klarinet naar buiten mocht lokken. Gaat het een beetje?

Raymond de Schuyffelaere:
Bibbbi.

Peter Bosman:
(in de Schuyffelaere's onderhemd loerend) Je body slaat een beetje groen uit. Precies zoals voorzien. Precies zoals in de oude boeken staat beschreven. Jij hebt geen respect voor oude boeken, jij behoort tot de generatie die alleen maar met letters op grijsgroene schermen speelt. Ook al heb ik de digitalisering van het krantenarchief zonder hoorbaar geknars van tanden in gang gezet en ook al ben ik de erfenis van het verleden beetje bij beetje achter softwaretraliën aan het steken, toch noem je mij nog altijd een oude zak, een steekkaartenkaker en de koster van de Heilige Onnozelheid. Nu doe je een poging om je duizend kilo wegende kop te schudden, om te ontkennen, maar je weet dat je liegt. Buiten de vier muren van de krant ben je een schitterende komediant, ben je de lieveling van het op moord en doodslag beluste publiek, maar naast een pestkop, ben je ook een ongelooflijk grote bedrieger en een schoft. *(hij kijkt op zijn polshorloge)* Ik moet de tijd in het oog houden. Want er is nog een en ander te vertellen over het probleem, dat bij mij onderhuids al zo lang aan het wroeten is en naar een uitweg zoekt.

Raymond de Schuyffelaere:
Zzz.

Peter Bosman:

(met gefronste wenkbrauwen) Zzz. Bedoel je dat je zal helpen zoeken? Ja? Wat lief van je, de Schuyffelaere. Op de krant werk je altijd tegen, je vloekt en je schreeuwt whiskytaal, maar dat heb ik allemaal met veel geduld verdragen. Ik ben niet het soort beestmens waar jij zo graag over schrijft. Een zo goed als onfeilbare neus voor research hebben, een encyclopedisch stel hersenen en de ootmoed van de koster om zich uit te sloven bij het zoeken naar de onmisbare achtergrondinformatie, dat is de droom van elke voor journalisten werkende dagbladarchivaris. Maar elke archivaris droomt ook van eerbied voor zijn werk. Veel redacteurs hebben mij meer dan eens een reddende engel genoemd en ik heb er ook altijd naar gestreefd mijn beste krachten te wijden aan het verzorgen van de bijna dagelijkse portie diefstallen en overvallen en moorden en verkrachtingen die jij voor de krant produceert. En af en toe vals produceert.

Raymond de Schuyffelaere:

Nnvv.

Peter Bosman:

Niet vals? Ik hou er net zoveel van als jij om in al die oude dossiers te snuffelen en om de voorziene ruimte dag na dag, en week na week, en maand na maand, en jaar na jaar te vullen met nieuwe lijken, met doorschoten harten, met door stompe voorwerpen ingeslagen schedels, met in gif gestolde levers of met kant en klaar gewurgde prostituees. Ze werden en worden nog altijd in een betrouwbare volgorde en onmiddellijk vindbaar geklasseerd. Vroeger in propvolle klasseerkasten, nu in een wonderlijke database. Ik heb ze altijd met eerbied behandeld, de Schuyffelaere, met beroepsernst. Jij hebt ze af en toe bestrooid met schurft en met in drek geweekte verzinsels.

Raymond de Schuyffelaere:

Ssss.

Peter Bosman:

Ssss? Zet er maar een Z voor. Zzznnsss. Zucht naar sensatie. Pap voor de wijde muilen van het op sensatie beluste publiek. Een miljoen lezers, die moet je verdienen, die moet je verwennen. Met alle middelen. Als er geen bloed is, dan wordt er bloed gemaakt. Zoals in deel vier van je vorige reeks artikels. Bij mij komen en als een grommende beer zeggen: Bosman, er zit geen bloed in mijn dossier. In welk dossier, mijnheer de Schuyffelaere? In die zaak van de stofzuigerverkoper. De zaak Betty van Zonhoven? Ja, Bosman. Half gewurgd, verkracht op de keukentafel en dan helemaal gewurgd. Ze had toch haar maandstonden, Bosman? Nee, mijnheer de Schuyffelaere. Geen maandstonden, Bosman? Nee, mijnheer de Schuyffelaere. Bosman, ik denk dat het beter is ze te laten verkrachten tijdens haar maandstonden. Dat kan een mooie tussentitel worden. Wat zeg ik? Een titel kan dat worden, een mooie en heel vette titel. Bloedige verkrachting op keukentafel. Klinkt dat niet goed, Bosman, klinkt dat niet goed? Een miljoen lezers, Bosman, die vragen en die eisen dat er bloed in dat dossier zit, dat ik desnoods het bloed uit de hammen van je klasseermeiden zuig. Klinkt ook dat niet goed, Bosman?

Raymond de Schuyffelaere:
Bbbb.

Peter Bosman:

(hij hapt naar adem en blaast een paar langgerekte klanken uit de klarinet) Een zogezegd vakantiereisje naar Lapland had vorig jaar maar één doel: in dat hoge noorden op zoek gaan naar de giftige planten die ik nodig had om jou hier met verlamde armen en benen en met een stomme mond op mijn bed te zien zitten. Ik heb ze daar in ruim voldoende hoeveelheid gevonden en ze met de blote handen van bloem tot wortel uit de grond gehaald.

Raymond de Schuyffelaere:
Wawawa.

Peter Bosman:

Ze zijn zeldzaam, die planten. In 1640 heeft een Italiaanse hertog er in Antwerpen mee geëxperimenteerd. Er zijn er niet veel meer die dit weten of die de nagelaten geschriften van de hertog hebben gelezen. Maar kostertjes als ik moeten alles weten. Dat heb je zelf gezegd, nietwaar?

Raymond de Schuyffelaere:
Wawawa.

Peter Bosman:

Bloed uit de hammen van mijn klasseermeisjes zuigen, je hebt me op het goede spoor gezet, de Schuyffelaere. Een heel klein beetje beroepsmisvorming zal er wellicht ook mee te maken hebben. Als men dertig jaar moordenaars en dieven en muntvervalsers en oplichters en verkrachters in nette vakjes te slapen legt, zorgvuldig in een rustige en betrouwbare alfabetische slaap wiegt, dan, de Schuyffelaere, dan begint men wel eens overmoedig te dromen. Men gaat op wandel en kijkt naar de zwarte hoertjes uit Guadeloupe en men denkt: als ik nou eens met een rode shawl op stap ging, als ik, als ik, als ik...

Raymond de Schuyffelaere:
Wawawa.

Peter Bosman:

Water helpt niet, de Schuyffelaere. Je moet sterven. Niet van dat gif, volgens de Italiaanse hertog gaat dat over. Ik zou je nu de hals kunnen oversnijden, je in een driedubbele plastic zak stoppen en je ergens in een kanaal gooien, maar ik zal dat niet doen. Dat hebben vele anderen gedaan, en in nogal wat gevallen is het verkeerd afgelopen. Ik heb geen zin om de bruggen van mijn pensioen achter tralies te gaan bouwen. Je moet kosters niet onderschatten, de Schuyffelaere, die hebben heel andere plannen voor hun oude dag.

Raymond de Schuyffelaere:
Vvivi.

Peter Bosman:

Wat betekent dat nu weer? O. Je denkt dat ze me zullen vinden. Jij verwacht mijn portret op pagina één, onder de vette titel: Koster Bosman vermoordt journalist.

Of zo: Journalist de Schuyffelaere ongenadig afgemaakt door koster Peter Bosman. Waarom toch, vraagteken, vraagteken, vraagteken.

Raymond de Schuyffelaere:

Wawa.

Peter Bosman:

Ik heb alles zorgvuldig voorbereid, de Schuyffelaere. Lapland is stapje één geweest. Tenminste wat de praktische uitvoering betreft. Er zijn ook de toevalligheden. De merel, bijvoorbeeld. Een wat triestige merel in een kaal geworden herfstboom. De merel floot een beetje, hij schuifelde, de Schuyffelaere, en deed me meteen aan jou denken. Schuifelen, schuifelde, heeft geschuifeld. De Schuyffelaere schuifelt. En de volgende dag zag ik een dode merel op straat liggen. Hè, dacht ik, de Schuyffelaere is dood. En net die dag had je mij weer eens het leven zuur gemaakt, met bewust verdraaide vragen, met vragen die duister en misleidend geformuleerd waren, met blauwe shawls en rosse prostituees, terwijl je zeer goed wist dat de shawls rood en de prostituees zwart waren, dat ze uit Guadeloupe of Ghana kwamen en wel zwart moesten zijn. Luister. *(hij blaast enkele korte en een paar heel lange klanken uit de klarinet)* Als ik een boef was, zou ik nu de kaars nemen en de vlam aan je oren laten likken. En aan je wenkbrauwen en wimpers. Ik zou ook je broek en je slipje kunnen uittrekken en je kloten roosteren. Maar ik ben geen boef. Als ik ook muzikale talenten had zou ik nu Der Tod und die Klarinette spelen. Opedragen aan Raymond de Schuyffelaere. Op de achtergrond zou een koor van klasseermeisjes kunnen staan, met een lamento. Voor de schijn natuurlijk, ze zullen wàt lachen, als je spoorloos bent en spoorloos blijft. Zelfs je vrouw zal meezingen.

Raymond de Schuyffelaere:

Hhhhhh.

Peter Bosman:

Ik denk eerder aan mmmm. Aan de M van mysterie. *(hij haalt een pak oude kranten uit de kast – bij iedere krantenkop gooit hij een oude krant omhoog)* Mysterieuze verdwijning van journalist de Schuyffelaere. Nog steeds geen spoor van de verdwenen journalist de Schuyffelaere. Ik begrijp het niet, verklaart mevrouw de Schuyffelaere. Is de Schuyffelaere het slachtoffer geworden van een wreker uit het milieu? Welk letterkorps zou de lay-outman daarvoor kiezen?

Raymond de Schuyffelaere:

Vvivi.

Peter Bosman:

Nee, ze zullen me niet vinden. En denk maar niet dat het gemakkelijk is, want ik heb een hekel aan bloed, de Schuyffelaere. Hehe. Je knikt. Je denkt: die flauwe koster kan geen bloed zien, er is nog hoop. Over dat bloed is heel lang nagedacht. De oplossing zit in de grote kartonnen dozen die hier ongeduldig op tafel staan te wachten. *(in de dozen kijkend)* En wat zit er in? Niet al te wetenschappelijke apparatuur, maar toch ruim voldoende. Is te vinden in elke winkel van breukbanden, kakstoelen en bloeddrukmeters. Een zuigspuit zit er in, een zelf in elkaar geknutselde pomp met daarop aansluitende gummislang en vier grote

plastic flessen, maar die komen dan weer uit een goedkoop warenhuis. De Schuyffelaere, ik zuig al het bloed uit je lijf.

Raymond de Schuyffelaere:
(luider dan voorheen) Hhhhhhh.

Peter Bosman:
Denk maar niet dat luid schreeuwen zal helpen. Men zal het niet horen. Deze krot is onbewoond. Ik woon nog steeds in Leuven, maar dit huis heb ik drie maanden geleden gehuurd, vermomd met snorretje en sportieve pet, knabbelend op een Brussels dialect en uiteraard onder een valse naam. Het is niet zo moeilijk. Eigenaars van dit soort krotten zijn bloedzuigers, haha, bloedzuigers, en die interesseren zich alleen maar voor geld, geldzuigers dus. Dat ik hier bloedzuiger speel, kan die huiseigenaar geen barst schelen. En weet je waarom ik dit huis heb gehuurd?

Raymond de Schuyffelaere:
Hhhhh.

Peter Bosman:
Dit huis ligt aan de achterkant van de straat, waar jij vanavond een voordracht gaf over Boeven en Madeliefjes, over crimineel gedrag van pooiers en hoeren, gezien door de bril van de beroemde assisenhofverslaggever Raymond de Schuyffelaere. In de stedelijke cultuurkalender stond het al vier maand geleden aangekondigd.

Raymond de Schuyffelaere:
Hhhhh.

Peter Bosman:
Het publiek was de enige onzekerheid in mijn zorgvuldig uitgewerkt plan. Ik kon zo veronderstellen dat je vrouw niet zou meekomen; ze ziet je gezicht al genoeg, ze hoort je gemor al genoeg, ze kotst van je geschuifel om haar heen. Veel vrienden heb je niet en de zuipschuiten van de Persclub kennen jouw verhalen al lang van buiten. Die zouden er dus ook niet zijn. Ik was dus gerustgesteld toen je kort na de voordracht de hand van de verenigingsvoorzitter drukte en afscheid nam. Ik spoedde me de zaal uit en ging in mijn nabijgelegen straat zozegd op zoek naar de verdwenen kat van een niet bestaande buurvrouw. Want ik wist dat je naar mij zou komen. Je auto stond er geparkeerd. Je had me ook niet tussen het publiek zien zitten.

Raymond de Schuyffelaere:
Nnnnn.

Peter Bosman:
Nee. Ik hield me klein achter de rug van een dikke tante, van het overvoede liefje van de plaatselijke cultuurkring. Een wonderbare schuilhoek om over een en ander nog eens rustig na te denken. (op zijn polshorloge kijkend) Ik moet de tijd in het oog houden. Ik schat dat de dosis gif die je met de whisky dronk, niet langer dan vijftig minuten echt goed werkt. En hoe lang duurt dit spelletje nu al? Bijna dertig minuten? Dan is het tijd om aan de volgende fase te beginnen. Onder de

tafels van de ziekteverzekering ligt af en toe een kruimel van de farmaceutische nijverheid te rapen en een paar doosjes snelwerkende Scandinavische insuline zullen je ook van binnen verlammen en veel meer dan verlammen. Er liggen tien reeds gevulde spuiten klaar, een misschien wel tiendubbele overdosis. Vijf subcutaan en vijf intraveneus en minder dan een half uur later kan ik met het zuigen van jouw bloed beginnen. Hoe ziet je onderhuidse riolering er uit? In die nu lamme arm heb je een brede en prachtige ader, de Schuyffelaere. Ook de dikke naald van mijn zuigapparaat zal er probleemloos ingaan.

Raymond de Schuyffelaere:

Hhhhh.

Peter Bosman:

En wat doe ik met al dat bloed, de Schuyffelaere? Ik vermeng het met wat varkensvet, met wat rijstemeel en wat fijngeknepen broodkruim. Ik laat het twintig minuten koken en maak er keurige bloedworst van, haha.

Raymond de Schuyffelaere:

Hhhh. Bbbo.

Peter Bosman:

Met de bloedworst, de Schuyffelaere, voer ik de straathonden van deze vieze stad. En voor de rest heb ik inspiratie gezocht bij vadertje Pandy. Een goede handzaag en drie behoorlijk lange vleesmessen en honderd liter krachtig op vlees en beenderen inwerkende ontstopper liggen in de kelder te wachten. Maar ik moet me nog aankleden. *(hij haalt een zwarte monnikspij uit de kast en kleedt zich aan)* Ik zou me nu als clown kunnen verkleden, maar een engel fluisterde in mijn oor dat ik veel meer aanleg heb om een eenvoudige en ook grootmoedige monnik te worden. Uit de tijd dat ik nog amateurtoneel speelde, heb ik daarvoor nog een en ander liggen. Ik heb lang getwijfeld tussen zwarte of bruine pij, maar ik heb voor zwart gekozen, een beetje om mij in jouw plaats te verontschuldigen voor de vele beledigingen aan het adres van al wie een min of meer zwarte huid heeft en die je met een brutale bek hebt uitgekafferd. Ik had graag een Brugse bisschopsmijter of een kardinaalshoed op het hoofd gezet, maar in geen enkele kringloopwinkel was er een te vinden. *(hij haalt een narrenkap uit de kast en zet ze op zijn hoofd)* Ik heb hem vervangen door een met bellen versierde zotskap uit een of andere West-Vlaamse Uilenspiegelstoet. *(hij loopt met hoofd en armen zwaaiend rond de tafel en laat de bellen van zijn zotskap rinkelen)* Leuk of niet leuk?

Raymond de Schuyffelaere:

Wawa.

Peter Bosman:

Water komt in een latere fase. Een fatsoenlijke koster houdt van zuiverheid en ik beloof dat ik mijn best zal doen om je lichaam zorgvuldig te wassen. Vuiligheid is geen heiligheid, heeft Guido Gezelle ooit gezegd en ik wil niet dat je met een vuil lijf naar de eeuwigheid vertrekt. Aan je huid kleeft niet alleen onbestaand menstruatiebloed, maar ook veel valse en kunstmatig opgewekte tranen en tandengeknars van bedrogen vrouwen en mannen. En zelfs van genadeloos uitgemolken kinderen. *(terwijl hij de schoenen en de sokken van de Schuyffelaere*

uittrekt) Je hebt het fatsoen zo vaak met voeten getreden, dat je ook wel vuile voeten zal hebben. Ze ruiken niet alleen naar besmettelijk vieze sokken, ze stinken ook naar misbruik van persvrijheid. Om al die stank te verdrijven ben ik ook op zoek gegaan naar bloemen en welriekende kruiden. Na het wassen, zal ik je er van kop tot teen overvloedig mee bestrooien.

Raymond de Schuyffelaere:
Kkkkkkk.

Peter Bosman:
Kkkkkkk. Kruiden. Ja. Niet de kruiden uit Lapland, die lopen nog altijd rondjes in je bloed, die groeien nog altijd als zwammen onder je tong. Mijn andere kruiden hebben meer zuiderse geuren, ze komen uit de Auvergne en de Provence en ook daar heb ik ze zelf geplukt.

Raymond de Schuyffelaere:
Waw.

Peter Bosman:
Je roem zal hoger stijgen dan de mijne, de Schuyffelaere. Ik ben maar een simpel en onbelangrijk mannetje, een horrorkostertje, zal je nu wel denken, maar zucht naar roem is mij vreemd. Ik wil dus niet dat uit deze zaak een dossier Bosman ontstaat. Het moet een dossier de Schuyffelaere worden. In het jaar 2112 zal een naar sensatie happende journalist misschien wel een reeks over onopgeloste moorden schrijven. Hij zal 'rds' op zijn computer tikken en meteen zal jouw portret dan op het scherm getoverd worden. Honderd jaar geleden verdween journalist de Schuyffelaere, zal hij in vette letters tikken. Ondertitel: Een van de meest geheimzinnige misdaden van de een en twintigste eeuw. En let wel...

Raymond de Schuyffelaere:
Waw.

Peter Bosman:
Nee. Ik zei: let wel, die roem zal je aan mij te danken hebben. Als het mij om roem te doen was, dan zou ik nu gaan klungelen en binnen een paar dagen zou ik de adem van de rechercheurs al in mijn nek voelen. Het zou een dik dossier worden, de Schuyffelaere, maar op het dikke dossier dat ik nu maak zal jouw naam en jouw roem staan. Ik wil deze roem niet. Nederigheid is altijd een van mijn voornaamste deugden geweest en deze bescheidenheid onderstreep ik nu graag met de soberheid van de monnikspij.

Raymond de Schuyffelaere:
Waw.

Peter Bosman:
Mijn uitwegen zijn in kaart gebracht, de Schuyffelaere. Je bloed gaat naar de honden, de rest naar de riolen. En dit oude kot, met de resten van jouw en mijn DNA-profielen wordt feestelijk in brand gestoken. Hoor je me nog altijd goed?

Raymond de Schuyffelaere:
Wawaw.

Peter Bosman:

Je mond spuwt nu al groen speeksel, je tong is barstendik gezwollen en je lippen glanzen van paarsblauwe woede. Ze lijken een heel klein beetje op de lippen van de zwarte hoertjes, waar je vanavond op een omfloerste, maar toch duidelijk negatieve toon over sprak.

Raymond de Schuyffelaere:
Ohha.

Peter Bosman:

Ohha. Wat bedoel je daarmee? Zou het kunnen dat je op onderhandelingen aanstuurt? Ja? Zou de engel in mij er ook maar één moment aan kunnen denken om met de duivel te gaan onderhandelen? Neen. *(met de vuist tegen het voorhoofd van De Schuyffelaere stotend)* Met een duivel wordt niet onderhandeld. *(na een poos)* Het wordt langzamerhand tijd dat we met de nocturne beginnen. *(hij loopt met gestrekte armen rond de tafel, pakt de klarinet, streelt haar van mondstuk tot klankbeker en blaast er enkele trage en zachte klanken uit - hij bekijkt de Schuyffelaere van heel dichtbij in het gelaat)* Een laatste en niet onbelangrijk detail. Ik wil vermijden dat je een domme en doodgewone verdwijning wordt. En hoe doe ik dat, de Schuyffelaere? Hoe doe ik dat? Hoe doe ik dat? Je kop, die onverbiddelijk dikke pestkop van jou, blijft ongeschonden. Hij wordt niet gemalen of gekookt en ook niet in ontstopper te weken gelegd. Je kop wordt in twaalf plastic zakken gestoken en als postpakket naar de hoofdredacteur gezonden. Hij en zijn miljoen lezers moeten weten dat je niet verdwenen, maar uitgeschakeld bent. *(na een koddig danspasje)* Ik heb het halve land afgereisd om te weten van uit welke plaats ik zo'n pakket onopvallend kan verzenden.

Raymond de Schuyffelaere:
Wa.

Peter Bosman:

Wawawawa. In het Waterloo van Napoleon? Neen. In een van de nonchalante postkantoortjes van Luik kan je kop probleemloos verzonden worden.

Raymond de Schuyffelaere:
Zzzv.

Peter Bosman:

Ze zullen me niet vinden. Mijn onschuld bloeit in ongestoorde weiden en ze zal daar blijven bloeien. Vroeger heb ik ze wel eens gehuld in het altijd zuivere wit van koorhemden, nu is ze bedekt met het verhullende zwart van de monnikspij. Net als vroeger zal ik mezelf elke morgen in de spiegel bekijken en zien hoe het paars van de schuld door het nu zwarte wit van de onschuld wordt overvleugeld.

Raymond de Schuyffelaere:
Llll.

Peter Bosman:

LIII. Doet me aan Lola denken. Zou het kunnen dat ik haar vermoord heb? Dat ik haar al meer dan dertig jaar met een kwade blik van uit de spiegel zie kijken? Soms komt ze uit de spiegel en kamt mijn haar en vraagt ze om haar lange zwarte haren met mijn vingers te kammen. En dan denk ik: ik heb haar niet vermoord. Daarom heb ik haar dossier altijd met een zekere schroom in de handen gehouden en daarom heb ik niet gewild dat jij, (*met de vuist op De Schuyffelaeres voorhoofd kloppend*) dat jij, jij, jij over haar zou schrijven.

Raymond de Schuyffelaere:

Waw.

Peter Bosman:

(*vooral tot zichzelf pratend*) Ze heeft me ontmoagd. Vandaag precies veertig jaar en drie weken en twee dagen geleden. Ik heb haar daarna nog enkele keren teruggezien. Haar met de vingers en met de lippen aangeraakt en mezelf in haar verloren. Zij is het die me van uit de spiegel voor het eerst heeft gezegd dat ik geen koster, maar een engel was. (*de Schuyffelaere nu van dichtbij beijkend*) En die me heeft ingefluisterd wat ik met pestkoppen als jij moest doen. Mijn bloed heb ik toen voelen stilstaan en in een tegenovergestelde richting vloeien. En kort daarna heb ik in de spiegel ook een in redingote geklede hertog gezien met ogen, waarin de gedachte aan moord niet vreemd was. Hij lachte me toe en wees de weg. Lapponia, zei hij.

Raymond de Schuyffelaere:

Abi.

Peter Bosman:

Er is veel dat jij niet kan begrijpen, de Schuyffelaere. Als monnik ben ik geneigd je te vergeven. Maar er is twijfel.

Raymond de Schuyffelaere:

Abi.

Peter Bosman:

Voor elk alsjeblief is het al lang te laat.

Peter Bosman haalt de insulinespuiten uit een kartonnen doos en zoekt op de arm van de journalist naar de meest geschikte injectieplaats. Men hoort een kort, maar luid gerinkel van een bel.

Peter Bosman:

Heb jij ook een bel gehoord?

Raymond de Schuyffelaere zakt in elkaar en reageert niet meer.

In de achtergrond gaat de deur open en Zwarte Lola komt binnen met een halfvol water gevulde waskom. Ze heeft lange en zwarte haren, is gekleed in een witte mini-jurk en draagt rode schoenen met naaldhakken.

De scène wordt in een blauw schemerlicht gehuld. Men hoort (zeer zacht) een stukje uit het klarinetconcert Köchel-Verzeichnis 622 van Wolfgang Amadeus Mozart.

Peter Bosman staart Zwarte Lola met open mond aan.

Zwarte Lola zet de waskom op de tafel, ontknoopt de touwen rond arm en been van de Schuyffelaere, haalt een washandje en een handdoek uit een kartonnen doos en wast het aangezicht en de voeten van de journalist. Ze haalt een zak kruiden uit een kartonnen doos en bestrooit zijn lichaam met bloemen en kruiden. De lege zak steekt ze in een kartonnen doos. Dan kijkt ze naar de naast het bed op zijn knieën zittende Peter Bosman.

Zwarte Lola:

Kom, Petertje, kom.

Peter Bosman kruipt naar haar toe. Zwarte Lola trekt de zotskap van zijn hoofd en zet ze op haar eigen hoofd. Van tussen haar borsten haalt ze een grote kam en ze kamt Peter Bosmans verwarde haar.

Zwarte Lola:

(tijdens het kammen) Mijn braafstoute en stoutbrave engel.

Peter Bosman slaat zijn handen rond de dijen van Zwarte Lola. Ze streelt zijn wangen en trekt zijn hoofd tegen haar buik.

Peter Bosman:

(bijna kreunend) Mama.

Niemand beweegt nog. Het klarinetconcert van Wolfgang Amadeus Mozart wordt geleidelijk sterker hoorbaar.

En het wordt donker..